

Zápisnica zo 108. zasadnutia výboru Spišského dejepisného spolku v Levoči dňa 22. mája 2023

V priestoroch Spišského archívu v Levoči na Námestí Majstra Pavla 60 sa stretli členovia výboru a pozvaní hostia na úvodnom zasadnutí novozvoleného výboru SDS s nasledovným programom:

Program:

1. Nové zloženie výboru – uvítanie
2. XXXI. Valné zhromaždenie SDS – zhodnotenie
3. Ročenka SDS Z minulosti Spiša XXX/2022 – zhodnotenie
4. Ročenka SDS Z minulosti Spiša XXXI/2023 – prípravy
5. Konferencia „Spišská meď v novovekých dejinách“ v Spišskej Novej Vsi 3. 6. 2023 – prípravy
6. Konferencia k výročiu spišských kopijníkov v Gánovciach 17. 6. 2023 – informácia
7. Prijímanie nových členov
8. Rôzne

Prítomní: Vladimír Olejník, František Žifčák, Slávka Sámelová, Marián Soják, Dušan Bevilaqua, Martin Furmanik, Monika Bizoňová, Ján Čarnogurský, Peter Cenký, Erika Cintulová, Zuzana Kollárová a prizvaní hostia Ing. Eduard Pavlik a Ing. Jozef Daniel.

Ospravedlnení: Mária Novotná, Ján Endrödi, Soňa Polláková, Milica Majeriková-Molitoris, Mgr. Rastislav Mačura.

Ad 1) Nové zloženie výboru – uvítanie

Novozvolený predseda SDS Mgr. et Mgr. Vladimír Olejník, PhD. v úvode rokovania zablahoželal členom výboru k ich zvoleniu a zároveň poďakoval za ich ochotu kandidovať do výboru a podieľať sa tak výraznou mierou na aktívnom živote a správe dejepisného spolku. Privítal aj pozvaných hostí - Ing. Eduarda Pavlika, administrátora webovej stránky a zástupcu Banického spolku Spiš Ing. Jozefa Daniela, aby informoval o exkurzii, ktorá sa uskutoční 4. júna po konferencii Spišská meď v novovekých dejinách.

Ad 2) XXXI. Valné zhromaždenie SDS – zhodnotenie

Predseda v krátkosti zhodnotil valné zhromaždenie, ktoré sa konalo 22. apríla 2023 v Mestskom divadle v Levoči. S priebehom valného zhromaždenia bol spokojný a vyzdvihol aj schválený plán práce SDS na rok 2025. Zápisnica z VZ je už k dispozícii aj na webovej stránke SDS. Pripomenul, že v diskusii VZ vystúpil JUDr. Gabriel Lukáč a upozornil vedenie spolku na potrebu úprav stanov pri bode o zakladajúcich členoch, keďže zakladajúcim členom sa dnes môže stať ktorýkoľvek dlhoročný člen, ktorý zaplatí jednorazový vklad 200,- €. Pri založení spolku a vytváraní stanov bol údajne zakladajúci člen chápaný inak a pôvodne sa plánovalo, že z vybraných finančných prostriedkov sa vytvorí základina spolku. Keďže v priebehu činnosti spolku táto základina nevznikla, výbor sa rozhodol, že v súčasnosti nebudeme meniť spôsob

používania finančných vkladov od zakladajúcich členov a ich ochoty stať sa zakladajúcimi členmi. František Žifčák ešte upozornil, že na VZ prijalo plénum zvýšenie členského príspevku od roku 2024 pre riadnych členov na 15,- € a pre podporujúcich členov na 8,- €. Po dodatočnom preštudovaní stanov zistil, že podľa nich členské podporujúcich členov tvorí polovica z členského riadnych členov, a tak malo byť členské pre podporujúcich členov stanovené na 7,50,- €. Výbor súhlasil, aby na ďalšom VZ bolo členom oznámené, že je potrebné sumu upraviť alebo ponechať, a o tom musí rozhodnúť plénum VZ. Taktiež sa vysvetlí, ako je myšlená základina v stanovách spolku v súčasnosti.

Ad 3) Ročenka SDS Z minulosti Spiša XXX/2022 – zhodnotenie

Nový predseda je spokojný s aktuálnou ročenkou, ktorá je opäť na vysokej odbornej úrovni a poďakoval Františkovi Žifčákovi za jej zostavenie. Predseda bol upozornený, že recenzent ročenky doc. Patrik Derfiňák si ešte neprevzal svoj honorár. Výbor poveril Moniku Bizoňovú, aby ho požiadala o oznámenie, či si prevezme finančný honorár alebo ponechá túto čiastku spolku ako dar. Dušan Bevilaqua odovzdal ročenku, ktorú spolok venoval pamiatke Petra Zmátla, jeho sestry. Tlmočil výboru, že s vďakou prijala výtlačok našej ročenky.

Ad 4) Ročenka SDS Z minulosti Spiša XXXI/2023 – prípravy

Predseda informoval, že do novej ročenky máme k dispozícii štúdiu Ruženy Kormošovej *Školská správa na Spiši 1939-1945* a recenziu publikácie *Atlas rozmanitosti Zamaguria* od Milice Majerikovej-Molitoris. Medailón k úmrtiu doc. Františka Matúša mala dodať jeho dcéra Janka Petöczová, ale nakoniec ho pripraví František Žifčák. Redakčná rada ročenky bude zasadať po konferencii v Spišskej Novej Vsi v priebehu júna. Tiež sa počíta s publikovaním príspevkov z jarnej a jesennej konferencie.

Ad 5) Konferencia „Spišská meď v novovekých dejinách“ v Spišskej Novej Vsi 3. 6. 2023 - prípravy

Ing. Daniel informoval výbor, že v priestoroch Reduty budú už v piatok inštalované stojany s fotografiami baníckych diel Miloša Greisela. Oboznámil výbor s programom baníckej exkurzie. Stretnutie bude o 8:00 v Multicentre v Spišskej Novej Vsi, kde bude účastníkov čakať drobné občerstvenie. Záujemcovia si budú môcť prezrieť banícku expozíciu a premietne sa 15 minútový film o baníctve na Spiši. Exkurzia bude pokračovať do Hnilčika so sprievodným slovom M. Jančuru. Bude možnosť sfárať do bane Ľudmila. V Smolníku prichádza v úvahu návšteva troch baníckych priestorov a na záver sa zastavia účastníci v Smolníckej Hute. V prípade záujmu zabezpečí Dana Rosová obed v Štóse. Tajomníčka jej nahlási približný počet účastníkov 2 dni vopred. Dana Rosová oznámila výboru výsledky rokovaní s Mestom Spišská Nová Ves o finančnej podpore konferencie. Spolu s predsedom spolku požiadala mesto o príspevok 300,- €, nakoľko organizovanie tejto konferencie je pre spolok finančne náročné a spolkové príjmy sú obmedzené. Spolok totiž uhradí prednášajúcim ubytovanie, stravu, vyplatí honoráre, prenájom priestoru aj s ozvučením. Zároveň žiadali mestské kultúrne centrum o prenájom priestorov Reduty, koncertnej sály a zabezpečenie potrebného zariadenia. Občerstvenie (kávu a minerálku) zabezpečí pre spolok reštaurácia Sonáta počas prednášok, obed si nahlásia zúčastnení pri prezentácii.

Ad 6) Konferencia k výročiu spišských kopijníkov v Gánovciach 17. 6. 2023 - informácia

Predseda prečítal predbežný program konferencie, na ktorej čiastočne participuje aj náš spolok. Je potrebné ešte urgovať cez starostu ďalších dvoch prednášateľov, ktorí nedodali témy svojich prednášok a tiež upresniť miesto konania konferencie. Predseda požiadal podpredsedu Maroša Sojáka, aby predsedal konferencii, nakoľko bude v tom čase mimo Slovenska. V prípade, že to povinnosti podpredsedovi nedovolia, prevezme predsedníctvo čestný predseda František Žifčák. Tajomníčka požiadala výbor o vyjadrenie, či bude spolok posielat' pozvánky len elektronicky alebo aj poštou. Výbor rozhodol, že nakoľko nie je organizátorom tejto akcie a poštovné je nákladné, budú sa posielat' pozvánky iba členom s mailovými adresami.

Ad 7) Prijímanie nových členov

Výbor prijal za novú členku spolku Ing. Vieru Schenkovú pod číslom 689.

Ad 8) Rôzne

Podpredseda SDS Maroš Soják požiadal spolok o odpredanie medaily Ivana Chalupeckého za výrobnú cenu, nakoľko numizmatická spoločnosť vytvára zbierku odznakov a medailí. Výbor s požiadavkou súhlasil a poveril pokladníčku Soňu Pollákovú a tajomníčku Slávkú Sámelovú o vybavenie.

Administrátor webovej stránky E. Pavlík podal správu o jej využívaní. Pozitívne sa vyvíja sledovanosť, ktorá sa zvýšila za posledné obdobie o 50%. Návštevnosť vzrástla po zverejnení stanoviska spolku k vydaniu mince Józefa Kuraša Poľskou národnou bankou. Naďalej je druhou najnavštevovanejšou rubrikou bibliografia, aktualizovaná V. Olejníkom. František Žifčák opäť pripomenul potrebu doplnenia rubriky pamiatky a listiny.

Predseda načrtol aj možnosť ďalšej propagácie spolku a to vytvorením facebookovej stránky SDS. Pomoc vytvoriť facebookovú stránku ponúkla Monika Bizoňová a požiadala o spoluprácu E. Pavlíka pri prepojení stránky s webovou rubrikou aktuality, čím by sa zvýšila informovanosť širšej verejnosti o aktivitách spolku.

Zuzana Kollárová ponúkla spolku fotografie zo starších spolkových akcií, čo výbor privítal. Fotografie oskenuje a zašle E. Pavlíkovi.

V súvislosti s webovou stránkou podal administrátor návrh, aby sa nezverejňovali celé ročenky spolku na našej stránke, ale len predná strana a obsah, keďže tieto čísla zaberajú veľké miesto na serveri. Výbor zaujal stanovisko, že budú zo stránky odstránené a naopak na stránke bude opätovne zverejnená informácia o výraznej zľave cien ročeníek, aby sa predali aj tlačené ročenky (E. Pavlík). Na budúcom zasadnutí určí výbor zlacnenie ďalších ročeníek.

Výbor prerokoval tiež prípravu jesennej konferencie na tému *Historická slovenčina na Spiši*. Predsedovi boli navrhnuté mená možných prednášateľov - prof. Júlie Dudášovej z Prešovskej univerzity. Predseda navrhol spoluprácu s kolektívom riešiteľov projektu APVV Slovaciká do r. 1780 na FF UK, ktorého je členom, špeciálne potom za lingvistickú odbornú časť pozvať prof. Pavla Žiga z Univerzity Komenského, katedry slovenského jazyka. Prispieť by mohli archivárky z Levoče či Popradu k téme slovaciká v župných písomnostiach, prípadne M. Majeriková-Molitoris k používaniu slovenčiny na slovensko-poľskom území. Ján Čarnogurský navrhol prednášku o slovenských ľudových piesňach. Zvažoval sa tiež vhodný priestor na konanie konferencie. Priestor ponúkla Z. Kollárová a ďalšie priestory sú aj na Spišskej Kapitule, avšak ani jedna miestnosť nie je kapacitne dostačujúca. Predseda sa spojil v primátorom Spišského Podhradia, kde sú vhodné priestory v koncertnej sále ZUŠ alebo mestskej kongresovej sále. Mesto, ako kolektívny člen SDS, nám už v minulosti poskytlo tieto priestory na prípravu valného zhromaždenia či konferencie.

Tajomníčka v mene pokladníčky S. Pollákové požiadala výbor o stanovenie dvoch dátumov jesennej exkurzie do povodia rieky Torysy, aby sme mohli v predstihu objednať autobus. Keďže sa výboru nezúčastnil jej odborný garant (J. Endrödi) ani organizačný garant (S. Polláková), predseda zvolá operatívne k príprave exkurzie užší výbor. Termíny boli stanovené na 9. alebo 23. september.

Zápisnicu elektronicky overili: Ing. Dušan Bevilaqua, PhD. a Ing. Ján Čarnogurský.

V Levoči 22. mája 2023

Zápisnicu vyhotovila:

PhDr. Slávka Sámelová
tajomníčka SDS